HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE TYÖTTÖMYYSKASSOJEN TEHTÄVIEN LAAJENTAMISTA KOSKEVAKSI LAINSÄÄDÄNNÖKSI (HE 40/2024/VP)

Sosiaali- ja terveysvaliokunta 2.5.2024

Eveliina Vainikka

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Yksityiset työvoimapalvelut ja tiedonanto-velvollisuus

Julkisen työvoima- ja yrityspalvelulain (916/2012) 12 luvun 4 §:n ja 1.1.2025 voimaan tulevan työvoimapalveluiden järjestämistä koskevan lain (380/2023) 16 luvun 143§:n mukaisesti yksityisellä työvoimapalvelulla tarkoitetaan työ- ja elinkeinoviranomaisesta riippumattomia yksityisen tai oikeushenkilön tarjoamia työnvälityspalveluja ja muita työnhakuun liittyviä palveluja sekä työvoiman vuokrausta.

- Työttömyyskassojen tarjoamat työvoimapalvelut olisivat yksityisiä työvoimapalveluita.

Työ- ja elinkeinoministeriöllä on yksityisten työvoimapalvelujen seuraamiseksi oikeus saada yksityisiä työvoimapalveluita tarjoavilta tai niitä edustavalta yhteisöltä yksityisiä työvoimapalveluita koskevia tietoja.

- Työttömyyskassoja koskisi velvollisuus antaa tietoa työ- ja elinkeinoministeriölle pyydettäessä.

Yksityisen työnvälityksen maksukielto

- Kansainvälinen ILO-sopimus 181, 7 artikla, laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (916/2012) sekä laki työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023) pitävät sisällään yksityisen työnvälityksen maksukiellon.
- Yksityisiä työvoimapalveluja tarjoavat eivät saisi periä henkilöasiakkaalta maksua tarjoamistaan palveluista, jotka vastaavat julkisena työvoimapalveluna toteutettavia työnvälityspalveluja, avoimia työpaikkoja ja työnhakua koskevaa tiedon välittämistä ja neuvontaa tai työnhakijaksi rekisteröimistä.

➢ Työttömyyskassat rahoittaisivat tarjoamansa palvelut jäsenmaksuista.

➢ Esityksen mukaisista työttömyyskassan tarjoamista palveluista työnvälityspalvelut, sekä tieto- ja neuvontapalvelut kuuluvat maksukiellon piiriin.

➢ Maksukiellon piiriin kuuluvat palvelut tulevat olla kaikille avoimia. Tämä voidaan toteuttaa esimerkiksi hyödyntäen kaikille avoimia verkkosivuja.

➢ Maksukiellon piiriin kuulumattomat palvelut voitaisiin tarjota pelkästään jäsenille.

Työttömyyskassojen tarjoamat palvelut suhteessa julkisiin työvoimapalveluihin

- Esityksessä esitetyt muutokset kuitenkin kohdistuvat työttömyyskassalakiin, eivätkä ne aiheuta muutoksia työvoimapalveluita koskevaan lakiin julkisista työvoima- ja yrityspalveluista (916/2012) tai 1.1.2025 voimaan tulevaan lakiin työvoimapalvelujen järjestämisestä (380/2023).
- Työttömyyskassan tarjoamat palvelut eivät korvaisi työnhakijalle tarjolla olevia julkisia työvoima- ja yrityspalveluja, jotka ovat kaikkien työnhakijoiden saatavilla.
- Työttömyyskassan tarjoamat palvelut olisivat vapaaehtoisia, ei velvoittavia palveluita, kun taas julkisiin työvoimapalveluihin osallistumisen seuranta, velvoitteet ja sanktiot säilyvät.
- Työttömyyskassojen tarjoamiin palveluihin osallistumista ei kirjattaisi työllistymissuunnitelmaan. Mikäli se nähtäisiin palvelukokonaisuuksien hahmottamisen kannalta tarpeellisena, työttömyyskassan palvelusta voidaan kirjoittaa maininta suunnitelmaa taustoittavaan, ei velvoittavaan, ei seurattavaan osioon.

